

**ეთიკის კომისიის
ზეპირი
რეკომენდაცია**

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 17.07.2017

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 017/17

შეკითხვა:

ადვოკატმა გაუწია კლიენტს ხელშეკრულების შესაბამისი მომსახურება, შესაბამისად, მომსახურებაზე პრეტენზია კლიენტს არ აქვს. თუმცა, მას არ გააჩნია შესაბამისი ფულადი სახსრები იმისათვის, რომ გადაუხადოს ადვოკატს შეთანხმებული ჰონორარი. კლიენტს აქვს საკუთრებაში ქონება და თანახმაა, რომ ადვოკატმა მიმართოს აღსრულების ეროვნულ ბიუროს შესაბამისი წესით, ეს ქონება გასხვისდეს და ისე აღსრულდეს ვალდებულება. მას სურს თანხის გადახდა და ამას უბრალოდ ვერ ახერხებს. ასევე, იურიდიული მომსახურების ხელშეკრულებაში მითითებულია, რომ აღნიშნული წესით მიმართვა დასაშვებია. კლიენტი მოქმედია და, დამატებით, თანხმობას გამოთქვამს, რომ ამავე ადვოკატმა გააგრძელოს მისი წარმომადგენლობა მიმდინარე დავაში და სამომავლო დავის შემთხვევაშიც. ინტერესთა კონფლიქტი არ არსებობს მხარეთა შორის, უბრალოდ სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულება ხდება. შესაძლებელია მსგავსი ქმედების განხორციელება?

ანალიზი:

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის 1-ლი პუნქტი:

„ადვოკატი ვალდებულია არ განახორციელოს ისეთი ქმედება და არ დაამყაროს ისეთი ურთიერთობა, რომელიც საფრთხეს შეუქმნის კლიენტის ინტერესებს, ადვოკატის პროფესიულ საქმიანობას ან დამოუკიდებლობას.“

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-6 მუხლი:

„1. ადვოკატს უფლება არა აქვს პროფესიული რჩევა მისცეს ან წარმოადგინოს ორი ან მეტი კლიენტი ერთი და იგივე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ საქმეზე, თუკი აღნიშნული კლიენტების ინტერესებს შორის არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი ან მისი წარმოქმნის მნიშვნელოვანი საფრთხე.

2. ინტერესთა კონფლიქტი არსებობს იმ შემთხვევებშიც, როდესაც:

ა) ადვოკატის ვალდებულებები ორი ან მეტი კლიენტის წარმომადგენლობისას ერთი და იგივე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ საქმეში ურთიერთსაწინააღმდეგო ან არსებობს ასეთი წინააღმდეგობის წარმოშობის მნიშვნელოვანი საფრთხე.

ბ) კლიენტის ინტერესების შესაბამისად მოქმედების ვალდებულება ეწინააღმდეგება, ან არსებობს ასეთი წინააღმდეგობის წარმოშობის მნიშვნელოვანი საფრთხე ამ ადვოკატის ან მასთან დაკავშირებული პირის ინტერესებთან.

3. ერთ საადვოკატო ბიუროში (ოფისში, კანტორაში, იურიდიულ ფირმაში და ა.შ.) მომუშავე ადვოკატებს უფლება არა აქვთ მისცენ პროფესიული რჩევა ან წარმოადგინონ რამდენიმე პირი (კლიენტი) ერთი და იგივე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ საქმეზე, თუკი აღნიშნულ კლიენტებს შორის არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი ან მისი წარმოქმნის მნიშვნელოვანი საფრთხე.

4. ინტერესთა კონფლიქტის დაუშვებლობა ვრცელდება იმ შემთხვევებზეც, როდესაც ინტერესთა კონფლიქტი ან მისი წარმოქმნის საფრთხე წარმოიშობა საქმის წარმოების პროცესში.

5. ადვოკატი ვალდებულია შეწყვიტოს ყველა კლიენტის საქმის წარმოება, რომელთა ინტერესებსაც იგი წარმოადგენდა, თუკი კლიენტებს შორის წარმოიქმნა ინტერესთა კონფლიქტი მოცემულ ან დაკავშირებულ საქმეზე და არსებობს ადვოკატის მიმართ ნდობის დარღვევის და/ან კონფიდენციალობის ხელყოფის საფრთხე.“

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 319 - ე მუხლის პირველი ნაწილი: „კერძო სამართლის სუბიექტებს შეუძლიათ კანონის ფარგლებში თავისუფლად დადონ ხელშეკრულებები და განსაზღვრონ ამ ხელშეკრულებათა შინაარსი. მათ შეუძლიათ დადონ ისეთი ხელშეკრულებებიც, რომლებიც კანონით გათვალისწინებული არ არის, მაგრამ არ ეწინააღმდეგება მას. თუ საზოგადოების ან პიროვნების არსებითი ინტერესების დაცვისათვის ხელშეკრულების ნამდვილობა დამოკიდებულია სახელმწიფოს ნებართვაზე, მაშინ ეს უნდა მოწესრიგდეს ცალკე კანონით.“

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 709 - ე მუხლი: „დავალების ხელშეკრულებით რწმუნებული ვალდებულია შეასრულოს მისთვის დავალებული (მინდობილი) ერთი ან რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელითა და ხარჯზე.“

ადვოკატისა და კლიენტის ურთიერთობა, ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, იწყება ურთიერთშეთანხმებით. შეთანხმების ფორმა აღნიშნული მუხლის მიხედვით დადგენილი არ არის. შესაბამისად, იგი შეიძლება დაიდოს როგორც წერილობითი, ისე ზეპირი ფორმით. ნებისმიერ შემთხვევაში ადვოკატსა და კლიენტს შორის ურთიერთობა დაწყებულად ჩაითვლება. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 709 - ე მუხლის მიხედვით, აღნიშნული შეთანხმება განიხილება, როგორც დავალების ხელშეკრულება, ვინაიდან ადვოკატი რწმუნებულებით ვალდებულია შეასრულოს მისთვის დავალებული რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელით და ხარჯზე.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის ხელშეკრულების დადების თავისუფლების პრინციპი განამტკიცებს შესაძლებლობას პირმა დადოს ან არ დადოს ხელშეკრულება. გამონაკლისების გარდა, კანონი არ ითვალისწინებს ხელშეკრულების დადების ვალდებულებას. პირი, რომელსაც სურს ხელშეკრულების დადება, უფლებამოსილია, ასევე, თავისუფლად აირჩიოს კონტრაპენტი.

ხელშეკრულების დადების თავისუფლება გულისხმობს იმასაც, რომ მხარეებს შეუძლიათ უარი თქვან მის შესრულებაზე და შეწყვიტონ იგი.

ხელშეკრულების თავისუფლების მეორე მნიშვნელოვანი ელემენტია ხელშეკრულების შინაარსის თავისუფალი განსაზღვრის უფლება. ხელშეკრულების მხარეებს თვითონვე შეუძლიათ დამოუკიდებლად შეთხმდნენ ხელშეკრულების ყველა საკითხზე. მათ უფლება აქვთ მათ შორის ურთიერთობა მოაწესრიგონ ისე, როგორც სურთ, თუმცა, აუცილებელია კანონის ფარგლებში მოქმედება.

განსახილველ შემთხვევაში, შეკითხვაში მითითებულია, რომ ხელშეკრულების ერთ-ერთ მხარეს - კლიენტს სურს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულების, ადვოკატისათვის მომსახურების ანაზღაურების თანხის გადახდის შესრულება, მაგრამ ამას ვერ ახერხებს ფულადი სახსრების უქონლობის გამო და სურს ქონების გასხვისების შედეგად დაიფაროს მისი დავალიანება. ასევე, სურს ამჟამინდელი ურთიერთობის გაგრძელება და სამომავლო ურთიერთობის დამყარება, საჭიროების შემთხვევაში. შესაბამისად, აქედან გამომდინარე, მხარეთა შორის ინტერესთა კონფლიქტს ადგილი არ აქვს - ერთ მხარეს სურს თანხის მიღება, მეორეს კი გაცემა, ასევე, თანხმდებიან შესრულების გზაზე. ამიტომ, არ არსებობს ურთიერთობა, რომელიც საფრთხეს შეუქმნის კლიენტის ინტერესებს, ადვოკატის პროფესიულ საქმიანობას ან დამოუკიდებლობას.

რეკომენდირებულია, კლიენტის აღნიშნული თანხმობა წერილობით დაფიქსირდეს და კონკრეტულად აღინიშნოს, რომ აღსრულების ეროვნული ბიუროსათვის მიმართვა არ წარმოადგენს მხარეთა შორის არსებულის დაპირისპირების ფაქტის კონსტატაციას, არამედ ეს ემსახურება მხარეთა შორის არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებას და ამ გზით ვალდებულების შესრულება ქმედების განხორციელება ორივე მხარის სურვილია - მხარეთა შორის არ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი. ასევე, სამომავლო სამართლებრივი ურთიერთობების არსებობის შემთხვევაში, ხელშეკრულება გაფორმდება წერილობით და დაფიქსირდება, რომ მხარეების ინტერესებს შორის არ არსებობს დაპირისპირება.

დასკვნა:

თუ ხელშეკრულების ერთ-ერთ მხარეს - კლიენტს სურს მის მიერ ნაკისრი ვალდებულების, ადვოკატისათვის მომსახურების ანაზღაურების თანხის გადახდის შესრულება, მაგრამ ამას ვერ ახერხებს ფულადი სახსრების უქონლობის გამო და სურს ქონების გასხვისების შედეგად დაიფაროს მისი დავალიანება. ასევე, სურს ამჟამინდელი ურთიერთობის გაგრძელება და სამომავლო ურთიერთობის დამყარება, აქედან გამომდინარე, მხარეთა შორის ინტერესთა კონფლიქტს ადგილი არ აქვს - ერთ მხარეს სურს თანხის მიღება, მეორეს კი გაცემა, ასევე, თანხმდებიან შესრულების გზაზე. რეკომენდირებულია, კლიენტის აღნიშნული თანხმობა წერილობით დაფიქსირდეს და კონკრეტულად აღინიშნოს, რომ აღსრულების ეროვნული ბიუროსათვის მიმართვა არ წარმოადგენს მხარეთა შორის არსებულის დაპირისპირების ფაქტის კონსტატაციას, არამედ ეს ემსახურება მხარეთა შორის არსებული სახელშეკრულებო ვალდებულების შესრულებას და ამ გზით ვალდებულების შესრულება ქმედების განხორციელება ორივე მხარის სურვილია.

რეკომენდაცია არ არის სავალდებულო საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის ეტაპზე, თუმცა შესაძლებელია, გამოყენებულ იქნეს ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილებაში, როგორც ერთ-ერთ წყარო.